CANDIDE

VOLTAIRE (FRANÇOIS MARIE AROUET)
(21 Kasım 1694 - 30 Mayıs 1778)

Fransız Aydınlanma Çağı yazarı, tarihçisi ve düşünürü. Din ve ifade özgürlüğü üzerine yazılar yazmıştır. Hiciv tarzında yazdığı felsefi yazılarda Kilisenin dogmalarını eleştirir. Bir soyluya hakaret ettiği gerekçesiyle üç yıl boyunca İngiltere'ye sürgün edilir, burada hoşgörüyle karşılaşır ve bundan sonra hoşgörünün Fransa'da yerleşmesi için hiciv tarzında eserler vermeye başlar. İnsan hakları konusundaki düşünceleri Fransız Devrimi ve Aydınlanma hareketine büyük katkı sağlamıştır. Çok yönlü bir yazar olan Voltaire, aralarında oyun, roman, deneme, öykü ve şiir de bulunan iki binden fazla kitap ve risale yazmıştır. En önemli eserleri şunlardır: *Zadig*, *Candide*, *Micromégas*, *Babil Prensesi*, *Felsefe Sözlüğü*, İngili*zler Hakkında Felsefi Mektuplar*.

AYŞE MERAL

1995 yılında başladığı çevirmenlik mesleğini halen sürdürüyor.

tamadres.com

Candide
© 2015, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Kitabın Türkçe yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu
Kitap Editörü Melis Oflas
Kapak Tasarımı Elif Çepikkurt
Sayfa Tasarımı Zuhal Turan

ISBN 978-605-171-187-4
1. Basım: Kasım 2015
3. Basım: Temmuz 2018

tamadres.com

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul
Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29
Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34410 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika No: 10905

Voltaire

Candide

Çeviren ve
Notlandıran
Ayşe Meral

ALFA | KLASİK

tamadres.com

tamadres.com

İÇİNDEKİLER

CANDIDE
ya da
İYİMSERLİK ÜZERİNE

Giriş, 9

Birinci Bölüm, 11
İkinci Bölüm, 15
Üçüncü Bölüm, 19
Dördüncü Bölüm, 23
Beşinci Bölüm, 28
Altıncı Bölüm, 33
Yedinci Bölüm, 36
Sekizinci Bölüm, 39
Dokuzuncu Bölüm, 44
Onuncu Bölüm, 47
On Birinci Bölüm, 51
On İkinci Bölüm, 57

tanadres.com

On Üçüncü Bölüm, 63
On Dördüncü Bölüm, 67
On Beşinci Bölüm, 72
On Altıncı Bölüm, 76
On Yedinci Bölüm, 82
On Sekizinci Bölüm, 88
On Dokuzuncu Bölüm, 96
Yirminci Bölüm, 103
Yirmi Birinci Bölüm, 107
Yirmi İkinci Bölüm, 110
Yirmi Üçüncü Bölüm, 126
Yirmi Dördüncü Bölüm, 129
Yirmi Beşinci Bölüm, 136
Yirmi Altıncı Bölüm, 144
Yirmi Yedinci Bölüm, 149
Yirmi Sekizinci Bölüm, 155
Yirmi Dokuzuncu Bölüm, 159
Otuzuncu Bölüm, 161
tonaures.com

CANDIDE*

ya da

İYİMSERLİK ÜZERİNE

nomadre.com

* Candide özel isim değildir. Voltaire iyimserliği en iyi temsil eden isim ve sıfat olması bakımından bu adlandırmayı seçmiştir. Kelime anlamı "temiz yürekli, aşırı saf"tır.

tamadres.com

GİRİŞ

tarihdres.com

Doktor Ralph'ın Almanca eserinden tercüme edilmiştir. 1759 yılında Minden'de vefat ettiğinde doktorun cebinde bulunan ekler de ilave edilmiştir.*

* Voltaire sansürü aşabilmek için eserini Alman bir doktorun tercümesi olarak göstermiştir. İlginç olansa, kitap basıldığında çok tutup ona atfedildiğinde, Voltaire bunu inkâr eder ve yazışmalarından birinde şöyle der: "Böyle saçma bir metni bana atfetmek için delirmiş olmak gerekir."

tamadres.com

BİRİNCİ BÖLÜM

CANDIDE GÜZEL BİR ŞATODA NASIL BÜYÜTÜLDÜ VE ORADAN NASIL KOVULDU

cemadres.com

Vestfalya adında bir ülkede Baron Thunder-ten-Tronckh'un şatosunda, doğanın yumuşak huylar bahşettiği bir delikanlı vardı. Görünüşü ruhunun habercisiydi. Sade bir zekâsı ve doğru sayılacak bir akıl yürütme yeteneği vardı; sanırım bu nedenle ona Candide adı verilmişti. Şatodaki eski hizmetçiler bu gencin, Mösyö Baron'un kız kardeşinin ve komşuları olan soylu bir beyefendinin oğlu olduğundan kuşkulanıyorlardı. Anlatılanlara göre genç kadının bu beyefendiyle evlenmemesinin nedeni, beyefendinin soyluluğunu ispatlamak için atalarının soyağacında yalnızca yetmiş birinci göbeğe kadar çıkabilmesi ve soyağacının geri kalan kısmının zamanın adaletsizliğiyle kaybolup gitmiş olmasıydı.

Mösyö Baron Vestfalya'nın en güçlü derebeylerinden biriydi, çünkü şatosunun bir kapısı ve pencereleri vardı. Hatta büyük kabul salonu güzel bir duvar halısıyla süslenmişti. Kümesindeki tüm av köpekleri gerektiğinde bir sürü oluşturur, seyisleri atlı uşak olurdu; köyün papaz yardımcısı da özel papazıydı. Herkes ona Beyefendi Hazretleri derdi ve hikâyeler anlattığında da gülerdi.

Yaklaşık yüz elli kilo olan Madam Baron, görünümünden dolayı çok büyük saygı görürdü ve onu daha da saygın kılan bir asaletle konuklarını ağırlardı. On yedi yaşındaki kızı Cunégonde al yanaklı, tazecik, etine dolgun ve iştah kabartıcıydı. Baronun oğlu her haliyle babasına layık bir oğuldu. Öğretmenleri olan Pangloss sözü geçen birisiydi ve küçük Candide yaşının ve kişiliğinin getirdiği tüm iyi niyetiyle derslerini dinlerdi.

Pangloss, mâba'det tabia-i-ve'l-ilahiyat-ı-ve'l-kainat-ı-ve'l-dangalakiye-i ilimlerini* öğretiyordu. Nedensiz sonuç olmadığını, olabilecek en iyi dünyada Baron Hazretlerinin şatosunun şatoların en güzeli ve Madam Baron'un olabilecek en iyi baron hanım olduğunu muhteşem bir şekilde kanıtlardı.

"Hiçbir şeyin başka türlü olamayacağı ispatlanmıştır," derdi. "Çünkü her şey bir gayeye göre yapıldığından dolayı ister istemez en iyi gaye için yapılmıştır. Şuna dikkat edin ki burunlar gözlük takmak

* "Métaphysico–Théologo–Cosmolonigologie"yi Osmanlıca karşılıklarını vermeye çalışarak çevirdik. Bu Voltaire'in uydurduğu bir isimdir.